

LBRIS

We know
books

Biografii

Gabriela GÎRMACEA

George Topîrceanu

Viata și opera

București, 2025

LBRIS

We know
books

LBRIS

We know
books

Capitolul 1

VIATA

FAMILIA ȘI PRIMII ANI DE VIAȚĂ

Părinții lui George Topîrceanu erau originari din județul Sibiu, însă ei s-au cunoscut la București. Paraschiva Coma a locuit în Săliște și a avut doi copii din prima căsătorie: Ion Mateescu și Ana Mateescu. Ea era foarte cunoscută și apreciată în Sibiu pentru măiestria de a țese și pentru finețea broderiilor, astfel încât a fost invitată să-și expună lucrările la faimoasa expoziție ASTRA. Printre vizitatori s-a numărat și medicul Carol Davila, care a fost impresionat de talentul Paraschivei Coma și a adus-o în București, ca „învățătoare de războaie” la Așezământul „Elena Doamna”, pe care l-a înființat împreună cu soția lui, cu scopul de a le oferi o educație adecvată fetelor orfane.

Bucuroasă de perspectivele care i se deschideau în capitală, Paraschiva și-a luat mama și cei doi copii și s-au stabilit în Cotroceni. Aici l-a cunoscut pe Ion Topîrceanu cu care s-a căsătorit în 1881. Ion Topîrceanu era cojocar, însă nu și-a putut face o clientelă bună și s-a văzut nevoit să învețe de la soția sa meseria de țesător.

Se înțelege că sarcina de a asigura traiul material al familiei îi revenea mamei, iar tatăl, fire blândă și glumeață, o ajuta în atelier și se ocupa de creșterea copiilor. Împreună au avut trei copii: Ralița (Rița), Gheorghe (George) și Alexandrina (Titi).

Așezământul „Elena Doamna”

Ștefan Dimitrescu,
Femei lucrând la război, pictură în ulei

Mănăstirea Nămăiești,
pictură de Nicolae Vermont

Țesătoare de brâne din Galeș, 1901

LBRIS

We know
books

George Topirceanu

Poezii

DPH

ACCELERATUL

Peste fagi cu vârfuri sure
A căzut amurgul rece.
Înserarea mută trece
Furișată prin pădure.
Spre apus abia s-arată
Printre crengi, întunecată,
O văpaie de rubin...
Din frunzișurile grele
De-nnoptare, tot mai vin
Glasuri mici de păsărele...

Reci și palide-n senin
Se ivesc deasupra stele.

Și deodată, dintre dealuri,
Se desprinde larg un zvon
Depărtat și monoton,
Ca un murmur lung de ape
Revărsate peste maluri...
Crește-n luncă, mai aproape,
Umple văile vecine
De răsunet mare...
Vine!...

Fulger negru... trăsnet lung
Dus pe aripi de furtună,
Zguduind pământul tună,
Zărilor de-abia-i ajung...
Parcă zboară,
Parcă-noată.
Scuipă foc, înghite drum,
Și-ntr-un valvârtej de fum
Taie-n lung pădurea toată...

A trecut...
Dinspre câmpie,
Vuiet greu de fierărie
Se destramă în tăcere...
Scade-n depărtare...
Piere...

Iar în urmă-i, din tufișuri,
De prin tainice-ascunzișuri,
Se ivesc pe jumătate
Păsărele ciufulite,
Alarmate
Și-ngrozite:
– Cine-i?... Ce-i?... Ce-a fost pe-aici?...
Ciripesc cu glasuri mici
Cinteze și pitulici.

Doar un pui de pițigoi,
Într-un vârf de fag pitic,
Stă cu penele vâlvoi
Și făcând pe supăratul:
– Ce să fie? Nu-i nimic.
A trecut Acceleratul...

PRIMĂVARĂ

După-atâta frig și ceață
Iar s-arată soarele.
De-acum nu ne mai îngheață
Nasul și picioarele!

Cu narcisi, cu crini, cu lotuși,
Timpul cald s-apropie.
Primăvara asta totuși
Nu-i decât o copie.

Sub cerdac, pe lăuruscă,
Cum trecură Babele,
A ieșit un pui de muscă
Să-și usuce labele.

Păsările migratoare
Se re-ntorc din tropice.
Gâzele depun la soare
Ovă microscopice.

Toată lumea din ogradă
Cântă fără pauză.
Doi cocoși se iau la sfadă
Nu știu din ce cauză.

Un curcan stă sus, pe-o bârnă,
Nu vrea să se bucure,
Moțul roșu îi atârână
Moale ca un ciucure.

Doar Grivei, bătrânul, n-are
Cu ce roade oasele.
Că de când cu Postul Mare,
Toate-i merg de-a-ndoasele.

Pentru câte-a tras, sărmanul,
Cui să ceară daune?...
Drept sub nasul lui, motanul
A venit să miaune.

Dar acum l-a prins potaia
Și-a-nceput să-l scuture...
Peste toată hărmălaia
Trece-n zbor un fluture.

Pe trotuar, alături saltă
Două fete vesele...
Zău că-mi vine să-mi las baltă
Toate interesele!

RAPSODII DE PRIMĂVARĂ

I

Sus prin crângul adormit,
A trecut în taină mare,
De cu noapte, risipind
Șiruri de mărgăritare
Din panere de argint,
Stol bălai
De îngerași,
Cu alai
De toporași.
Primăvară, cui le dai?
Primăvară, cui le lași?

II

Se-nalță abur moale din grădină.
Pe jos, pornesc furnicile la drum.
Acoperișuri veștede-n lumină
Întind spre cer ogeacuri fără fum.